

Dosarul nr. 2r-105/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Claudiei Gandrabur împotriva lui Grigore Gandrabur cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori

împotriva încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Grigore Gandrabur de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan ca fiind în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen

constată:

La 20 iunie 2018, Claudia Gandrabur a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Gandrabur, intervenient accesoriu DASPF Telenești cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 33-39, 63, 74, 76 Codul familiei, art. 5, 6, 7, 28, 166 CPC, reclamanta a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată între ea și Grigore Gandrabur, înregistrată la 13 noiembrie 2013 de către Primăria sat. Verejeni r-nul Telenești cu numărul de înregistrare 24, determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama, fiind lăsați la întreținerea ei, încasarea din contul pârâtului în beneficiul ei a pensiei de întreținere pentru copiii minori XXXXX și XXXXX în sumă fixă în mărime de 4 000 de lei lunar.

Prin hotărârea din 4 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Telenești, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost desfăcută căsătoria dintre Claudia Gandrabur și Grigore Gandrabur încheiată la 13 noiembrie 2013 la Primăria sat. Verejeni r-nul Telenești, actul de căsătorie numărul 24.

A fost încasată de la Claudia Gandrabur și Grigore Gandrabur taxa de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în beneficiul statului în mărime a câte 500 % din unitatea convențională.

A fost stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX cu mama Claudia Gandrabur.

A fost încasată de la Grigore Gandrabur în beneficiul Claudiei Gandrabur pensia pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX în sumă bănească fixă lunară în mărime a câte 1 300 de lei pentru fiecare copil, în sumă totală lunară în mărime de 2 600 de lei, începând cu data de 20 iunie 2018 până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

A fost încasată de la Grigore Gandrabur în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 936 de lei.

La 20 septembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 4 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Telenești, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Grigore Gandrabur de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan ca fiind în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 31 decembrie 2019, Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan a declarat recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de contestare a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a apelului.

În motivarea recursului a invocat că despre examinarea și soluționarea prin hotărârea din 4 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei sediul Telenești a prezentului litigiu a aflat după revenirea de peste hotare, la examinarea unei alte cauze aflate pe rolul Judecătoriei Orhei sediul Telenești la acțiunea Claudiei Gandrabur împotriva lui cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie.

A remarcat că prezenta acțiune a fost examinată în lipsa lui, dânsul nefiind înștiințat/citat.

Ignorând circumstanțele repunerii în termen, instanța de apel a inversat situația litigantă, învinuind solicitantul în repunere, despre exercitarea tardivă a dreptului său procedural, ceea ce atestă lipsa unui proces echitabil, concluzia instanței de apel nefiind conformă materialelor dosarului judiciar.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 17 decembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 72), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 decembrie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Grigore Gandrabur de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan ca fiind în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 68-71).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătoria Orhei sediul Telenești a fost pronunțat la 4 septembrie 2018, astfel, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 4 octombrie 2018 (f. d. 30-31).

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 4 septembrie 2018 a Judecătoria Orhei sediul Telenești a fost declarat de către Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan numai la 20 septembrie 2019, prin urmare cu depășirea termenului legal (f. d. 44-45).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Grigore Gandrabur, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În acest se va nota că, actele cauzei denotă indubitabil că, Grigore Gandrabur cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, or la data de 15 iulie 2018, la domiciliul acestuia în sat. Verejeni r-nul Telenești a fost recepționată corespondența care conținea copia cererii de chemare în judecată înaintată de Claudia Gandrabur și a înscrisurilor anexate cu oferirea termenului pentru a prezenta instanței de judecată referință la cererea de chemare în judecată depusă de Claudia Gandrabur cu toate probele necesare, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 24).

Tot în acest mod a fost recepționată, de altfel, și copia dispozitivului hotărârii din 4 septembrie 2018 a Judecătorei Orhei sediul Telenești la 12 septembrie 2018, ceea ce indubitabil rezultă din avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 40).

Actele cauzei mai atestă că la data de 9 iulie 2018 ora 13:30 mamei lui Grigore Gandrabur, prin telefonogramă, i-a fost adus la cunoștință de către instanță că la data de 4 septembrie 2018 ora 14:00 în incinta Judecătorei Orhei sediul Telenești se va examina cererea depusă de Claudia Gandrabur împotriva lui Grigore Gandrabur cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, fapt confirmat prin telefonograma anexată la actele cauzei (f. d. 23).

Or, conform prevederilor art. 105 alin. (6) CPC, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Mai cu seamă că corespondența expedită de către Judecătoria Orhei sediul Telenești a fost recepționată la domiciliul lui Grigore Gandrabur în sat. Verejeni r-nul Telenești, fără a fi restituită cu mențiunea că acesta nu locuiește pe adresa dată sau că este plecat.

Distinct de aceste precizări, instanța de recurs va respinge argumentul recurentului cu privire la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa lui, dânsul nefiind înștiințat/citat, iar despre existența hotărârii a aflat numai după revenirea sa de peste hotare, în cadrul examinării unei alte cauze aflate pe

rolul Judecătoriei Orhei sediul Telenești la acțiunea Claudiei Gandrabur împotriva lui cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie.

Or, în circumstanțele descrise, este indubitabil că Grigore Gandrabur, avea la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, astfel că trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Pe de altă parte, instanța de recurs notează că din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și până la depunerea cererii de apel de către Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan a expirat un termen de un an și 16 zile.

Potrivit dispozițiilor art. 116 CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, constată că instanța de apel corect a respins cererea depusă de Grigore Gandrabur cu privire la repunerea apelului în termen.

Drept urmare, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate*.

În speță, Grigore Gandrabur în susținerea solicitării cu privire la repunerea apelului în termen, a indicat aflarea lui peste hotarele țării, în acest sens prezentând copia pașaportului străin.

Instanța de recurs conchide însă că această probă nu este una incontestabilă și pertinentă în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, în situația în care Grigore Gandrabur ar putea fi deținătorul a mai multor pașapoarte străine (de exemplu, al României, al Republicii Moldova etc.).

Astfel, un act care ar certifica momentul intrării pe teritoriul țării și părăsirii hotarelor Republicii Moldova ar fi cel eliberat de către Poliția de Frontieră a RM, care în speță nu a fost prezentat de către Grigore Gandrabur.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Grigore Gandrabur de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan.

Astfel, se va menționa că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, or jurisprudența constantă a CtEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Grigore Gandrabur este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Grigore Gandrabur, reprezentat de avocatul Nicolae Leșan.

Se menține încheierea din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Claudiei Gandrabur împotriva lui Grigore Gandrabur cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu